

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK

basisschool Koning Willem-Alexander

<concept>

Plaats : Culemborg
BRIN nummer : 20DK|C1
Onderzoeksnummer : 281831
Datum onderzoek : 10 maart 2015
Datum vaststelling :

INHOUDSOPGAVE

1	SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN	5
2	TOELICHTING OP DE OORDELEN	7
3	REACTIE VAN HET BESTUUR	11
4	OPZET VAN HET ONDERZOEK	13
	BIJLAGE 1 BESLISREGELS, STANDAARDEN EN PORTRETTE	15
	BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE REGIOMPILOT	21

1 SAMENVATTING VAN DE BELANGRIJKSTE OORDELEN

De kwaliteit van het onderwijs op de Koning Willem-Alexanderschool is goed. De inspectie handhaaft het basisarrangement.

- De school behaalt stabiele eindresultaten die ruim voldoen aan het verwachte niveau.
- De leraren geven goed les. Het onderwijs wordt op uitstekende wijze afgestemd op verschillen tussen leerlingen.
- Het schoolklimaat is veilig, stimulerend en ambitieus.
- Er is sprake van een op kwaliteit gerichte cultuur; het team is voortdurend op zoek naar mogelijkheden om het onderwijs verder te verbeteren.

2 TOELICHTING OP DE OORDELEN

Eindoordeel	1	2	3	4
0 Eindoordeel (op basis van voorlopig kader)				•

De onderwijsresultaten bij taal en rekenen, evenals bij sociale vaardigheden zijn voldoende. De school beschikt nog niet over andere resultaten. De kwaliteit van de lessen is goed en de veiligheid van leerlingen en personeel is gewaarborgd. Bovendien kent de school een professionele kwaliteitscultuur. Het onderwijs kent geen belangrijke tekortkomingen.

Onderwijsresultaten	1	2	3	4	5
1.1 Cognitieve eindresultaten			•		

De resultaten aan het einde van de schoolperiode voldoen aan de minimum inspectienorm en aan de (hoger liggende) doelstelling van de school. In 2012 en 2014 lag de gemiddelde groepsscore op de eindtoets rond het ongecorrigeerde landelijk gemiddelde en in 2013 ruim daarboven. Voor een school met een bovengemiddeld percentage gewichtenleerlingen is dit een mooi resultaat. Deze resultaten hebben betrekking op taal en rekenen, zoals gemeten met de eindtoets. De school kan, behoudens die voor sociale vaardigheden, nog geen andere onderwijsresultaten presenteren. Een volgsysteem voor mondelinge taal is in ontwikkeling.

Onderwijsproces	1	2	3	4
2.1 Aanbod			•	
2.2 Zicht op ontwikkeling				•
2.3 Didactisch handelen				•
2.4 Ondersteuning				•

De Koning Willem-Alexanderschool biedt een breed en eigentijds aanbod dat voldoet aan de wettelijke eisen. Een sterk punt is de leergang voor sociale vaardigheden, conflictbeheersing en burgerschap. In de groepen 1 en 2 hanteren de leraren een vve-programma dat steeds beter wordt aangesloten op het aanbod van de peuterspeelzaal. Voor de meerbegaafde leerlingen is er een plusaanbod met onder meer Frans, ICT en wiskunde. De leerlingen die versneld door het programma zijn gegaan, krijgen in de tweede helft van groep 8 een verrijkend programma.

Het taalaanbod - en meer specifiek, woordenschat, begrijpend lezen en mondelinge taal - is sterk in ontwikkeling, maar nog wel in een experimenteel stadium en de effectiviteit ervan moet nog blijken. Daarom is de standaard 'aanbod' niet als goed beoordeeld.

De school maakt systematisch gebruik van toetsen en observatie-instrumenten. Ook voeren de leraren regelmatig individuele gesprekken met leerlingen. Op deze wijze verkrijgen de leraren en de intern begeleider veel informatie over de ontwikkeling van de leerlingen. Deze informatie wordt vervolgens benut om het onderwijs af te stemmen op de verschillende onderwijsbehoeften van de leerlingen. Hierbij hanteert de school op alle niveaus een cyclische aanpak.

De leraren leggen de leerstof duidelijk uit aan de hand van een herkenbaar instructiemodel. Het 'halfjaarlijks bevorderingssysteem' draagt sterk bij aan onderwijs op maat. Leerlingen krijgen binnen dit systeem de kans de leerstof bij taal en/of rekenen te volgen op een hoger of eventueel lager niveau terwijl ze deel blijven uitmaken van hun eigen sociale groep. Zittenblijven in de traditionele zin komt dan ook niet of nauwelijks voor op de Koning Willem-Alexanderschool. Dat dit systeem zijn vruchten afwerpt, blijkt ook uit de veelal hoge tussentijdse opbrengsten die de jaargroepen gemiddeld behalen. De uitstekende afstemming op verschillen verklaart mede de actieve betrokkenheid van de leerlingen bij de lessen. Voor leerlingen met bijzondere of extra ondersteuningsbehoeften zijn (ontwikkelings)perspectieven opgesteld en zijn passende interventies gepland. Via voortganglijsten wordt de uitvoering van de hulp goed gevolgd. De school beschikt over een uitgebreid ondersteuningsteam.

Schoolklimaat en veiligheid		1	2	3	4
3.1	Schoolklimaat				•
3.2	Veiligheid				•

De leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Ze laten merken dat ze hoge verwachtingen hebben van hun leerlingen. Opvallend is de taakgerichte werksfeer in de groepen. Vanwege de sterke mate van differentiatie van het onderwijs zijn er in de klaslokalen tegelijkertijd diverse lesactiviteiten op verschillende niveaus gaande. Dankzij goed klassenmanagement heerst er niettemin rust en orde in de groepen. De leraren en leerlingen gaan respectvol met elkaar om. Met preventief en curatief beleid (waaronder het eerder vermelde programma voor sociale vaardigheden) draagt de school zorg voor veiligheid op school. Indien zich toch incidenten voordoen, reageert de school alert. Recente enquêtes en gesprekken die de inspectie voerde met leerlingen en ouders bevestigen dit positieve beeld.

Kwaliteitszorg en ambitie		1	2	3	4
4.1	Evaluatie en verbetering				•
4.2	Kwaliteitscultuur				•
4.3	Verantwoording en dialoog				•

De Koning Willem-Alexanderschool is een open, christelijke school met als motto: ruimte voor leven en leren. De school wil vertrouwen, veiligheid en kennis bieden. De schoolleiding en het team werken voortvarend en planmatig aan het realiseren van haar doelen. De onderwijskwaliteit wordt systematisch geëvalueerd. De school gebruikt hiervoor een schoolspecifiek en gedetailleerd instrument. Getrainde leraren voeren hiermee in koppels interne audits uit. De schoolleiding is er zich van bewust dat naast evaluatie en verbetering, ook borging van bereikte kwaliteit belangrijk is. Dit gebeurt door middel van het vastleggen van afspraken in het kwaliteitshandboek en door regelmatige lesobservaties.

De school kenmerkt zich door een ambitieuze en op kwaliteit gerichte cultuur. Het team is hecht, gemotiveerd en zoekt voortdurend naar verbetering. Daarbij is er nadrukkelijk aandacht voor professionalisering. Dit gebeurt onder meer via de 'academie' van het bestuur. Ook 'leren van elkaar' staat hoog in het vaandel. Vakdidactiek bij taal staat momenteel prominent op de scholingsagenda. Ouders en andere betrokkenen worden regelmatig geïnformeerd over de schoolontwikkeling. Het digitale ouderportaal draagt steeds sterker bij aan een goede communicatie tussen ouders en school. Daarnaast zijn er 'directiehalfuurtjes' waarin ouders in een informele setting kunnen spreken met de schoolleiding. Tevens zijn er zeer frequent oudergesprekken over de vorderingen van de leerlingen. De school zoekt naar mogelijkheden voor educatief partnerschap met ouders; deelname van ouders aan werkgroepen is daarvan een voorbeeld.

2.2 Oordelen over naleving

Er is een tekortkoming geconstateerd in de naleving van wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

De inspectie heeft, na de invoering van de wet passend onderwijs, gekeken of de school voldoet aan de aangepaste wettelijke voorschriften over de schoolgids, het schoolplan en het ontwikkelingsperspectief. Daarbij constateren wij dat de school hieraan niet voldoet in het schoolplan. Wij hebben de school verzocht dit te herstellen.

3 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op basisschool Koning Willem-Alexander.

Daarnaast heeft de inspectie de school gevraagd haar eigen kwaliteit te beoordelen en dat samen met de oordelen van de inspectie te vertalen naar de ontwikkelingsrichting van de school.

Hieronder geeft het bestuur haar reactie:

Zienswijze bestuur

Over de inhoud van het rapport is geen overeenstemming bereikt tussen het bestuur en de inspectie. De zienswijze van het bestuur is hieronder opgenomen:

4 OPZET VAN HET ONDERZOEK

De Inspectie van het Onderwijs vernieuwt de komende jaren het onderwijstoezicht: meer maatwerk, meer ruimte voor goed presterende scholen, en sterker gericht op verdere ontwikkeling van de kwaliteit van de school. In het schooljaar 2014-2015 doet de inspectie daar met pilots ervaring mee op. De Tweede Kamer heeft voor deze pilots brede steun uitgesproken. In deze pilots doen we kwaliteitsonderzoeken op de geselecteerde scholen met een concept vernieuwd waarderingskader. Kenmerk hiervan is dat we komen tot meer gedifferentieerde oordelen: naast voldoende, zwak en zeer zwak kunnen scholen ook als goed beoordeeld worden.

Het (tegelijkertijd) toekennen van verschillende kwaliteitsoordelen aan alle scholen in dezelfde regio kan leiden tot 'regionale dynamiek'. Door middel van een regiopilot - in de gemeente Culemborg waarbij alle scholen bezocht en beoordeeld worden - gaat de Inspectie van het Onderwijs na welke effecten optreden bij de verschillende stakeholders. In dit kader vindt het onderzoek op basisschool Koning Willem-Alexander plaats. Het bestuur en de school hebben vrijwillig ingestemd met deelname aan het onderzoek.

Op 10 maart 2015 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: leerlingen, ouders, leraren, intern begeleiders en directie;
- observaties van de onderwijspraktijk in een aantal groepen.

Omdat de school in het kader van een stelselonderzoek voor het Onderwijsverslag recentelijk is bezocht door de inspectie, is bij het onderzoek een verkort onderzoeksrooster gevolgd.

Op 11 maart 2015 heeft de inspectie een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding, de intern begeleider, de remedial teacher en enkele leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken, zie bijlage 2 en de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl/vernieuwdtoezicht.

BIJLAGE 1 BESLISREGELS, STANDAARDEN EN PORTRETTE

BESLISREGELS VOOR HET EINDOORDEEL

Goede school: het didactisch handelen en de kwaliteitscultuur zijn van goede kwaliteit. De overige acht standaarden zijn ten minste voldoende of goede kwaliteit.

Voldoende school: ten minste de resultaten, het didactisch handelen en de veiligheid zijn van voldoende of goede kwaliteit.

Zwakke school: de resultaten, of het didactisch handelen, of de veiligheid zijn van onvoldoende kwaliteit.

Zeer zwakke school: de resultaten zijn van onvoldoende kwaliteit en daarnaast zijn het didactisch handelen en/of de veiligheid van onvoldoende kwaliteit.

KWALITEITSGBIED 1: ONDERWIJSRESULTATEN

STANDAARD 1.1: RESULTATEN IN KERNAVAKKEN

De leerlingen behalen cognitieve eindresultaten die gezien kenmerken en beginniveau van de leerlingen ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde norm.

De leerlingen behalen eindresultaten die ten minste in overeenstemming zijn met de gestelde (minimum)norm. De doelen voor cognitieve leerresultaten die de school stelt, passen bij de kenmerken van haar leerlingen en de maatschappelijke verwachtingen. De school laat zien dat de doelen gerealiseerd worden. Daarbij beperkt de school zich niet tot Nederlandse taal en rekenen.

KWALITEITSGBIED 2: ONTWIKKELINGSPROCES

STANDAARD 2.1: AANBOD

Het aanbod bereidt de leerlingen voor op vervolgonderwijs en samenleving.

De leraren bieden een breed, eigentijds en op de kerndoelen gebaseerd aanbod. Binnen de kaders van de wet maken zij keuzes in het aanbod, waardoor zij deze afstemmen op de onderwijsbehoeften die kenmerkend zijn voor de leerlingenpopulatie.

De school heeft bovendien een aanbod voor de referentieniveaus taal en rekenen dat past bij het niveau van alle leerlingen. De leraren hanteren leermiddelen die afgestemd zijn op de ontwikkelingsfase van de leerlingen. Het aanbod sluit aan op het niveau van de leerlingen bij binnenkomst van de school en bereidt hen voor op het aanbod bij de start van het vervolgonderwijs. Daar tussenin verdelen de leraren de leerinhouden evenwichtig en in samenhang over de leerjaren heen. Het aanbod draagt bij aan de basiswaarden van de democratische rechtsstaat.

STANDAARD 2.2: ZICHT OP ONTWIKKELING

De leraren volgen en analyseren de ontwikkeling van alle leerlingen met als doel het onderwijs voor hen vorm te geven.

De leraren verzamelen voortdurend systematische informatie over de ontwikkeling van hun leerlingen. Zij gaan regelmatig na in welke mate de leerlingen profiteren van het geboden onderwijs en hoe de ontwikkeling van leerlingen verloopt ten opzichte van henzelf en van leeftijdgenoten. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren gaat de school na waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. De leraren gebruiken al deze informatie vervolgens om het onderwijs af te stemmen op de onderwijsbehoeften van zowel groepen leerlingen als individuele leerlingen. Ze gebruiken daarbij een cyclische aanpak.

STANDAARD 2.3: DIDACTISCH HANDELEN

Het didactisch handelen van de leraren stelt de leerlingen in staat tot leren en ontwikkeling.

De leraren plannen en structureren hun handelen met behulp van de informatie die zij over de leerlingen hebben en stimuleren een brede ontwikkeling. Het team handelt op basis van een samenhangend en consistent pedagogisch-didactisch concept.

De leraren zorgen voor effectieve instructies: aansprekend, doelmatig en interactief. Ze geven blijk van hoge verwachtingen en reageren positief op de inbreng van leerlingen waardoor deze zich ondersteund en uitgedaagd voelen. Bij de instructies en opdrachten gebruiken de leraren passende vakdidactische principes en werkvormen. Ook zorgen zij ervoor dat het niveau van hun lessen past bij het beoogde eindniveau. Zij stemmen de instructies en opdrachten af op de behoeften van groepen en individuele leerlingen, zodat alle leerlingen actief, gemotiveerd en betrokken zijn en de voor hen beschikbare tijd effectief besteden.

Tijdens de (leer)activiteiten gaan de leraren na of de leerlingen de leerstof en de opdrachten begrijpen. Daarbij geven de leraren de leerlingen directe en individuele feedback op hun werken en leren.

STANDAARD 2.4: ONDERSTEUNING

Leerlingen die dat nodig hebben ontvangen extra aanbod, en ondersteuning.

De school heeft voor leerlingen met bijzondere ondersteuningsbehoeften interventies gepland. Deze interventies zijn gericht op het (ontwikkelings)perspectief van de leerling. Voor de leerlingen die structureel een onderwijsaanbod krijgen op een ander niveau dan de leeftijdsgroep of extra bekostigd worden vanuit het samenwerkingsverband, stelt de school een (ontwikkelings)perspectief op. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning het gewenste effect heeft en stelt de interventies zo nodig bij.

KWALITEITSGEBIED 3: KLIMAAT EN VEILIGHEID

STANDAARD 3.1: SCHOOLKLIMAAT

De school kent een ambitieus en stimulerend klimaat.

De schoolleiding en de leraren creëren een stimulerend en ambitieus pedagogisch klimaat. Er zijn duidelijke regels en een voorspelbaar en betrouwbaar positief klimaat waarin afspraken nagekomen worden. Schoolleiding en leraren kennen een focus op persoonlijke ontwikkeling en leren, waarin alle leerlingen gezien worden en zich betrokken voelen bij de schoolgemeenschap. Het schoolklimaat is ondersteunend voor de cognitieve en sociale ontwikkeling.

STANDAARD 3.2: VEILIGHEID

Schoolleiding en leraren waarborgen een veilige, respectvolle en betrokken omgeving voor leerlingen en leraren.

Schoolleiding en leraren waarborgen de veiligheid van de school en zijn omgeving voor alle leerlingen en het personeel. Leerlingen, leraren, schoolleiding en overig personeel gaan respectvol en betrokken met elkaar om. De leraren leren leerlingen sociale vaardigheden aan en tonen voorbeeldgedrag. Schoolleiding en leraren voorkomen pesten, agressie en geweld in elke vorm en treden zo nodig snel en adequaat op. De school heeft daarvoor een veiligheidsbeleid gericht op het voorkomen, registreren, afhandelen en evalueren van incidenten.

Het beleid voorziet ook in een regelmatige meting van de veiligheidsbeleving van de leerlingen, en het personeel. De school heeft een vertrouwenspersoon. Alle betrokkenen kennen dit beleid.

KWALITEITSGEBIED 4: KWALITEITSZORG EN AMBITIE

STANDAARD 4.1: EVALUATIE EN VERBETERING

De school heeft vanuit haar maatschappelijke opdracht ambities en doelen geformuleerd, evalueert regelmatig de realisatie en verbetert op basis daarvan systematisch haar onderwijs.

De school weet, rekening houdend met haar maatschappelijke opdracht en kenmerken van de leerlingenpopulatie, waarin zij zich wil onderscheiden, c.q. profileren, en heeft daaruit toetsbare doelen afgeleid voor de korte en middellange termijn. De kwaliteitszorg heeft in elk geval betrekking op de resultaten, het onderwijsproces waaronder het aanbod, het schoolklimaat en de veiligheid. De schoolleiding en de leraren beoordelen systematisch maatregelen en instrumenten om te waarborgen dat het personeel zijn bekwaamheid heeft en onderhoudt. De school betreft onafhankelijke deskundigen en belanghebbenden bij deze beoordeling en analyseert de relatie van de resultaten met de financiële voorzieningen en wettelijke vereisten. De evaluaties leiden tot toegankelijke managementinformatie. Waar nodig voert de school planmatig verbeteringen door die voldoende ambitieus zijn en aansluiten bij de evaluaties.

STANDAARD 4.2: KWALITEITSCULTUUR

De school kent een professionele kwaliteitscultuur en functioneert transparant en integer.

Het beleid van de school om haar visie op de onderwijskwaliteit en ambities te realiseren is breed gedragen. Er is een grote bereidheid om gezamenlijk het onderwijs te verbeteren. Het bestuur en de schoolleiding vertonen onderwijskundig leiderschap en kwaliteitsbewustzijn. Er wordt gehandeld vanuit een duidelijke verantwoordelijkheidsverdeling.

De schoolleiding en de leraren werken gezamenlijk aan een voortdurende verbetering van hun professionaliteit,. Leraren en andere betrokkenen bij de school werken resultaatgericht, zijn aanspreekbaar op gemaakte afspraken en zijn zich bewust van de effecten van hun handelen op de onderwijskwaliteit en op de ontwikkeling van de leerlingen. De school werkt vanuit een transparante en integere cultuur waarin sprake is van zichtbaar zorgvuldig handelen.

STANDAARD 4.3: VERANTWOORDING EN DIALOOG

De school legt toegankelijk en betrouwbaar verantwoording af over ambities, doelen en resultaten en voert daarover actief een dialoog met haar omgeving.

De school betreft interne en externe belanghebbenden bij de ontwikkeling van haar beleid, bespreekt regelmatig haar ambities en welke resultaten ze behaalt. Ze vraagt van deze belanghebbenden een actieve bijdrage in het realiseren van haar ambities en doelen en spreekt hen daarop aan. Daarnaast staat de school open voor wensen en voorstellen van interne en externe belanghebbenden en verwerkt deze. De school verantwoordt zich over de resultaten op een voor de belanghebbenden toegankelijke en heldere wijze.

BIJLAGE 2 ACHTERGRONDINFORMATIE REGIPILOT

Het (tegelijkertijd) toekennen van verschillende kwaliteitsoordelen aan scholen in dezelfde regio kan leiden tot 'regionale dynamiek'. Daarom gaat de inspectie via een zogeheten regiopilot in Culemborg na of, welke en in welke mate effecten optreden bij de verschillende belanghebbenden en hoe deze effecten door hen worden gewaardeerd. Anders dan bij de reguliere pilotbezoeken worden de eindoordelen van de regiopilotbezoeken daarom wél openbaar gemaakt op de website van de inspectie.

Regionale dynamiek

Het beoogde effect van het vernieuwde toezicht is een verbetering van de kwaliteit van het onderwijs. Dit is echter een langetermijneffect. Een verandering van het toezicht heeft niet direct tot gevolg dat de kwaliteit van het onderwijs verbetert. Voor dat bereikt is, kunnen er gewenste of ongewenste neveneffecten optreden bij de verschillende stakeholders: gemeenten, besturen, scholen, leraren, ouders, leerlingen, media. Voelen scholen die niet het oordeel 'goed' hebben gekregen zich extra gestimuleerd zich te verbeteren, of juist niet? Gaan scholen meer samenwerken of kiezen ze voor een meer concurrerende opstelling? Ervaren schooldirecteuren extra druk van hun bestuur? Leidt de concurrentie tot strategisch gedrag van scholen? Worden goede scholen populair bij ouders en leerlingen en gaat dit ten koste van de andere scholen? Hoe reageert de gemeente op de verschillende kwaliteit van scholen? Gaan scholen actief met het oordeel naar buiten treden? Gaan de media er actief over publiceren?

De aanpak

Aan deze regiopilot doen alle PO- en VO-scholen in Culemborg (op vrijwillige basis) mee. Alle scholen worden in dezelfde periode (maart/april 2015) bezocht voor een kwaliteitsonderzoek. Zo kunnen de scholen min of meer tegelijkertijd van een oordeel worden voorzien. Het onderzoek zelf is gelijk aan die in de reguliere pilots die worden gehouden om het vernieuwde toezicht in de praktijk te toetsen.

Verkort traject hoor en wederhoor

Om zo snel mogelijk eerste effecten te kunnen meten, is met de besturen een verkort traject voor hoor en wederhoor afgesproken. De inspectie beoogt om binnen een maand na het laatste onderzoek de oordelen en de rapportages openbaar te maken.

Evaluatie

Zowel vooraf, tijdens, direct na afloop en op latere tijdstippen gaat de inspectie op diverse manieren na welke effecten optreden en in welke mate.